

PPS FUNDAMENTELE

systemesprong

Waar staan we nu? Wat hebben we geleerd?

Natalia Moreno, PhD.

Bloembollen teelt - uitdagingen

- **Hoger niveau van kwaliteit en duurzaamheid gevraagd**
- Strenger fytosanitaire eisen
- Steeds minder middelen tegen 2030
- Klimaatverandering
- Lange levenscyclus

Vitale teelt 2030

<https://vitaleteelt.nl/>

Vitale Teelt

Mogelijk aanpak

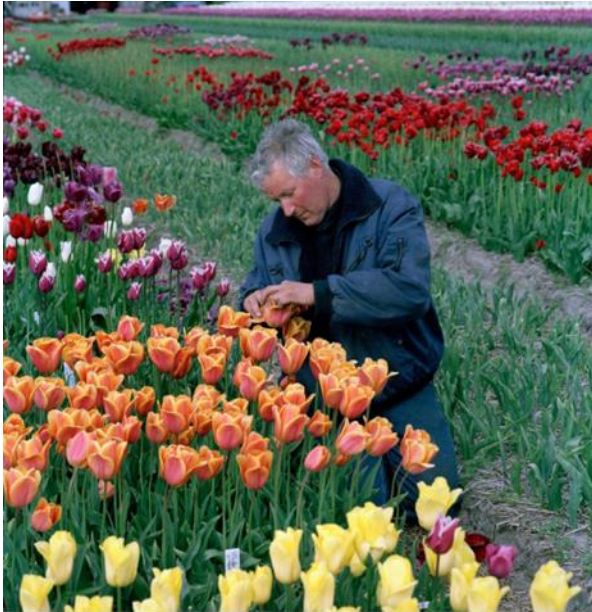

Foto: <https://www.ligthartbloembollen.nl/veredeling/>

Het "éénrichtingsverkeersysteem" Dr. Piet Boonekamp en medewerkers LBO 1992

AFDELING PLANTKWALITEIT

Dr. P.M. Boonekamp

Het centrale doel van de afdeling Plantkwaliteit onderzoek bouwstenen aan te dragen voor teelt- het uitgangsmateriaal gezond en van hoge blootstelling aan ziekten en plagen zo

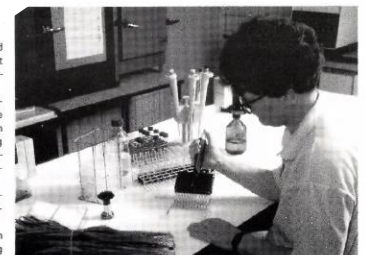
De doelstellingen van het Meerjare Gewasbescherming hebben ook onderzoekprogramma van de af kwaliteit grote invloed. De in dit verband veel aand- keling van zogen verkeerssystemen Essentieel v elke fase type

"In één lijn tot leverbaar zonder tussentijds rooien en opnieuw planten"

ingsmate- elige toetsen te van ziekte- ijke rol. Bij de toe- z al het belang van ge- trouwbaarheid van toetsen oenemen. Nieuwe toetsmetho- n zijn nodig, gebaseerd op DNA-tech- en en specifiekere serologische toetsen (a. met monoklonale antistoffen). Voor de virusdetectie met behulp van DNA-tech-

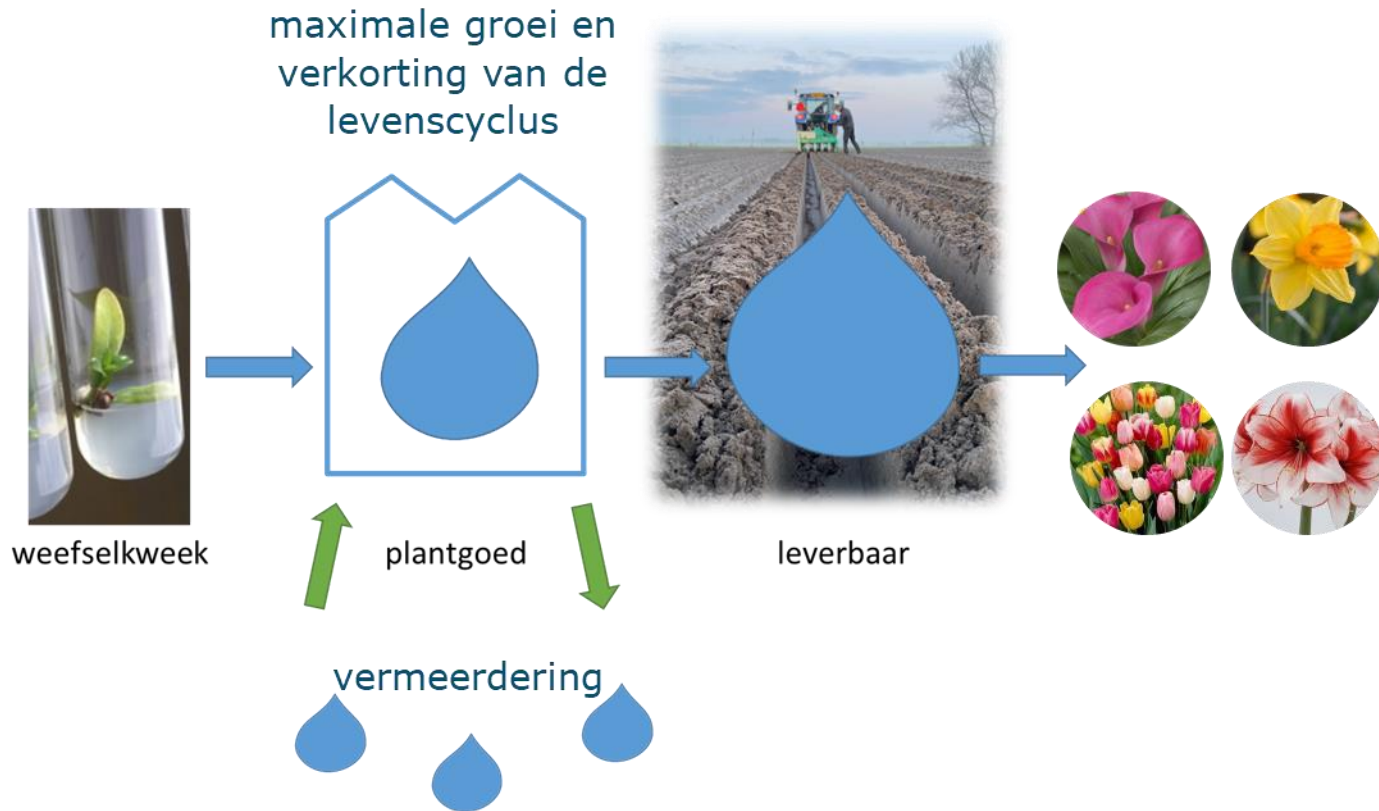
ijkheid van het kwaliteitsver-

kortere teeltfase bui- en, louter gericht op de productie van leverbaar en niet van hoogwaardig plantgoed (= minder afh- hankelijk van gewas- beschermingsmiddelen). Hierdoor kan de afhankelij- heid van gewasbeschermings- middelen afnemen. Om deze systemen te kunnen realiseren is onderzoek nodig op het gebied van toetsont- wikkeling, de productie van hoogwaardig uitgangsmate- riaal, snelle vermeerdering via

Door gebruik van de juiste antistoffen kan in ELISA de aanwezig- heid van ziekteverwekkers, houdbaarheidsmiddel of andere stoffen worden vastgesteld.

Doel: Het ontwikkelen van een robuust en duurzaam teeltsysteem met minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

PPS FUNDAMENTELE
systemsprong 2020-2024

Tulp: Hobaho, Prins, Productgroep Tulp

Zantedeschia: Prins, Kapiteyn, Productgroep Zantedeschia

Narcis & Amaryllis: Dunamo (stichting van telers)

Stand van zaken 8 feb 2024

Zantedeschia

Volledige
systeemsprong
prototype al getest

Tulp

Systeemsprong
prototype in
ontwikkeling

Narcis

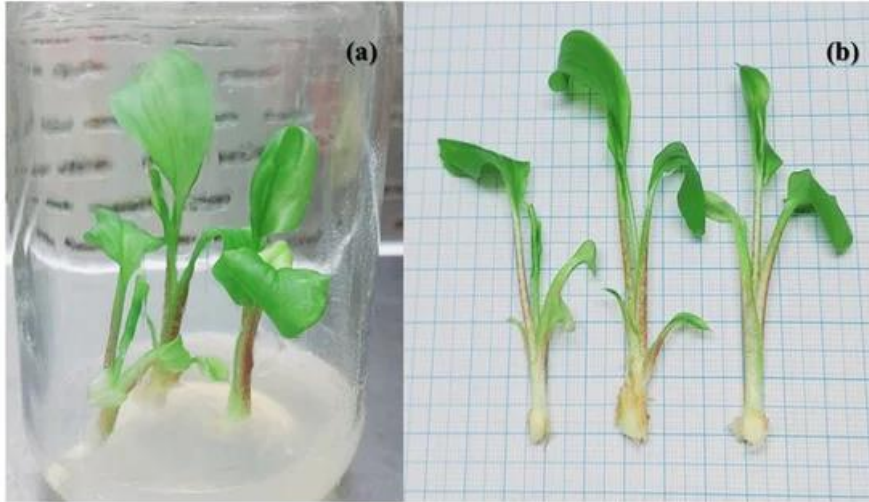
Focus op vermeerdering

Startmateriaal

Zantedeschia

- Startmateriaal: weefselkweek
- Wk jaarrond beschikbaar

<https://doi.org/10.3390/plants11172311>

Tulp

- Startmateriaal: plantgoed
- Plantgoed 1 keer per jaar

<https://www.hortipoint.nl/hortipoint/doorbraak-in-vermeerdering-tulp/>

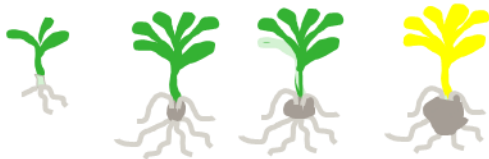
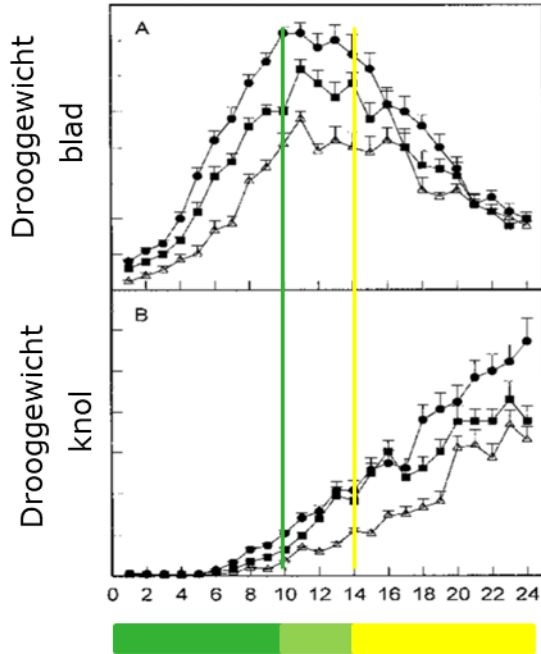

Fysiologie -maximale groei en teelt versnelling

Zantedeschia

Ming-Chung Liu et al, HortScience 35(2):290-292. 2000

1: Blad aanleg en groei

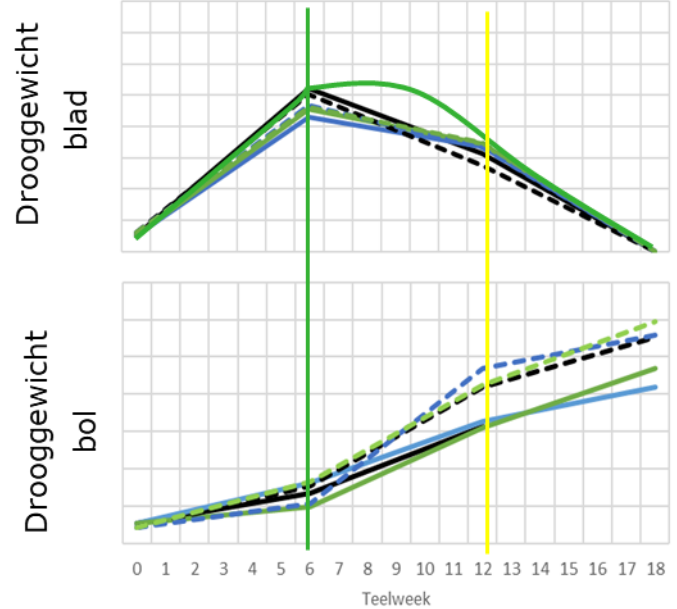
2: Knol wordt sterke sink: begin van "harde groei"

3: kolstof remobilizatie van bladeren naar knol

Fotosynthese:
Aanmaken van suikers uit water + koolstofdioxide + licht

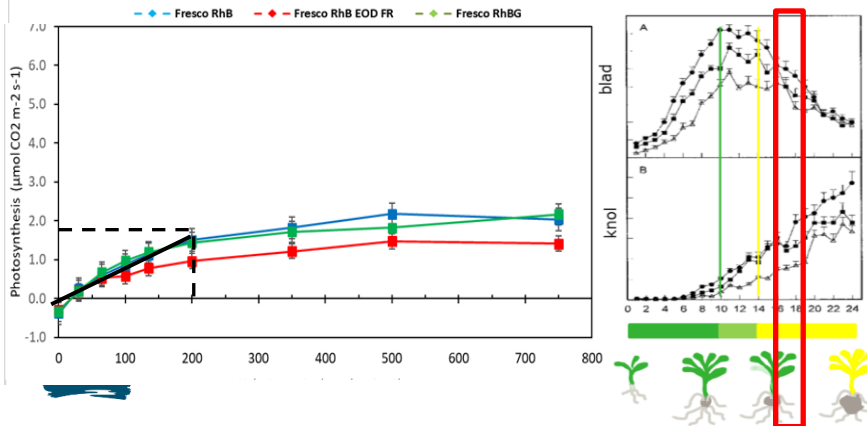
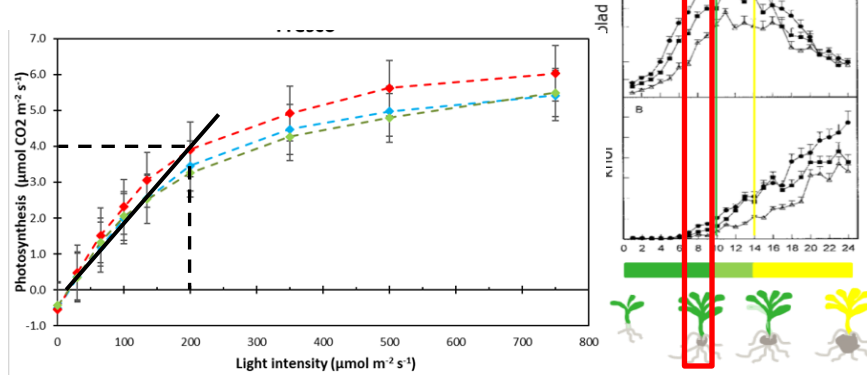
Hoeveel licht?

Tulp

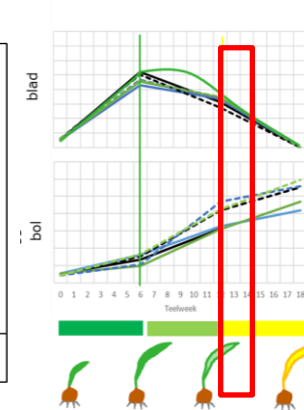
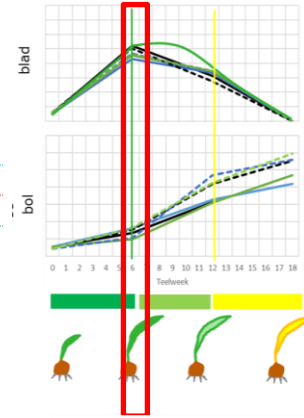
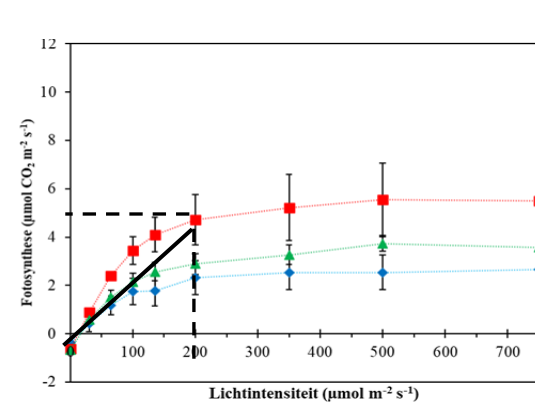
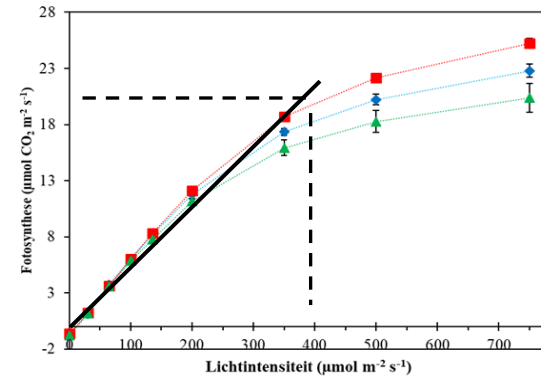
Zantedeschia

Light Response Curve (LRC)

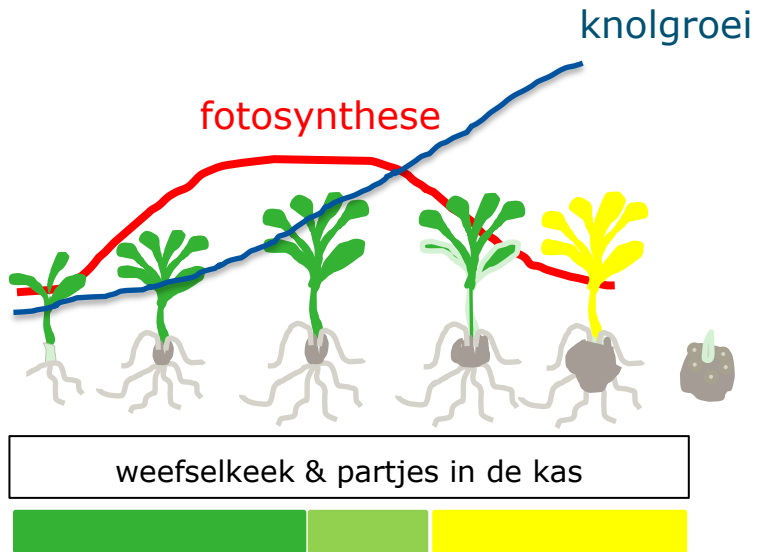

Tulp

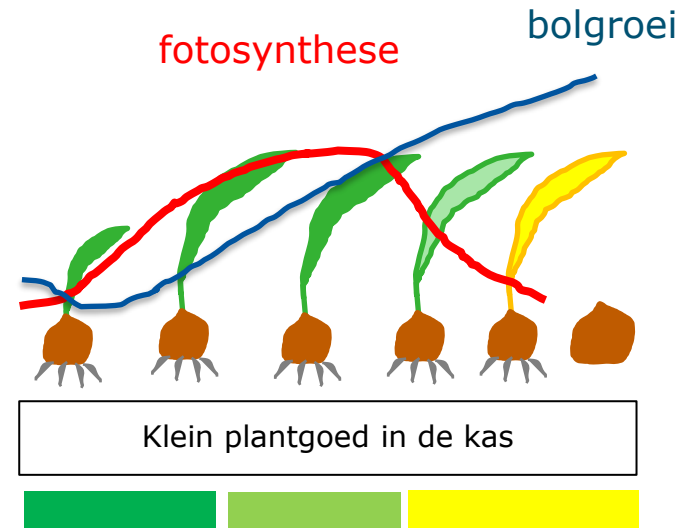
LRC (klein plantgoed)

Zantedeschia

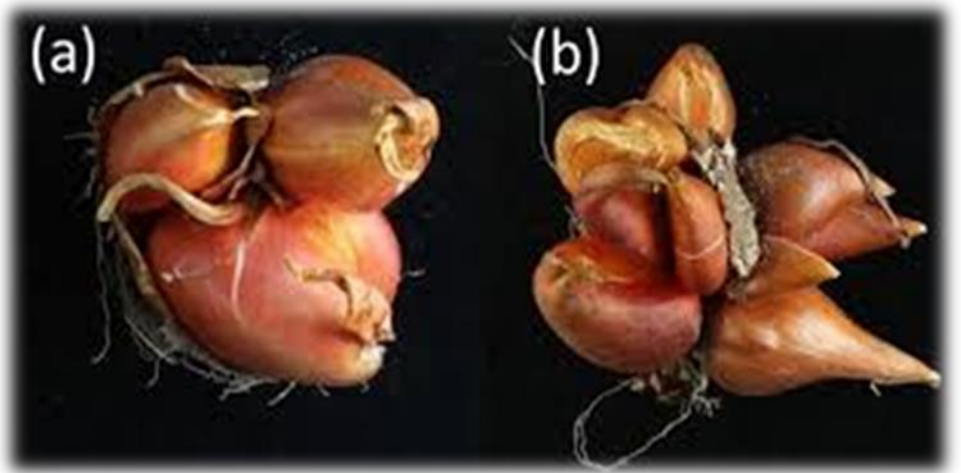

Tulp

Licht intensiteit
Licht spectrum
Temperatuur
Bemesting

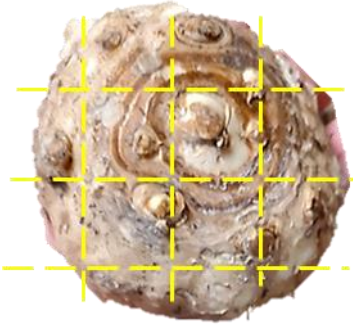
Vermeerderingscapaciteit

Zantedeschia

- Afhankelijk van aantal ogen & groeikracht van de ogen

T2 Maat 10

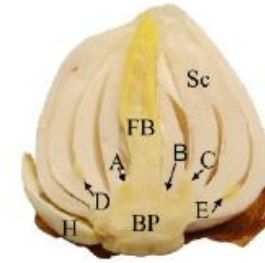

T1 Maat 4-6

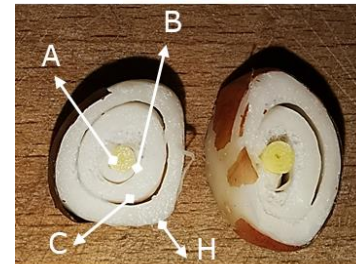

Tulp

- Afhankelijk van aantal knoppen & groeikracht van de knoppen

Maat 4-6

3 bolrokken
4 groeipunten: A, B, C, H

Maat 9-10

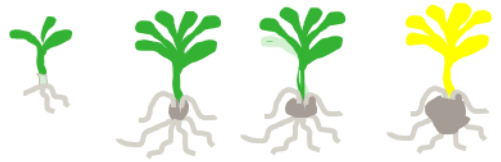
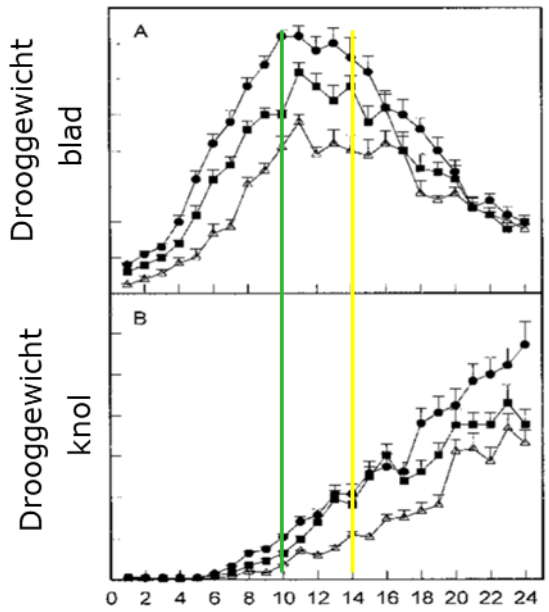

3 bolrokken

0

Zantedeschia

14

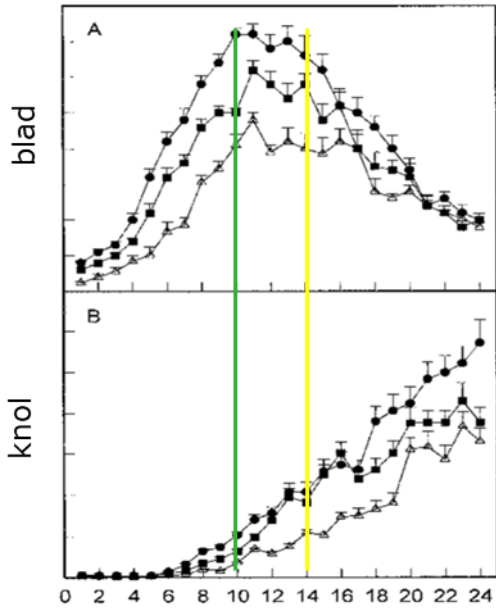

0

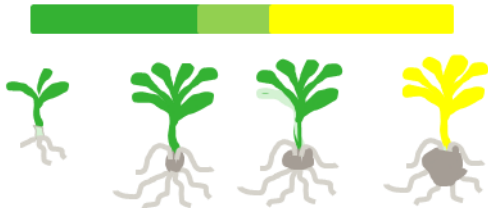

40

Aantal ogen verhogen

parteren success
verhogen

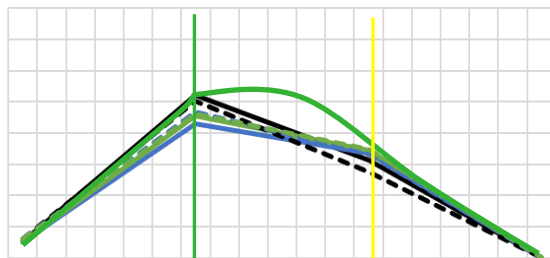

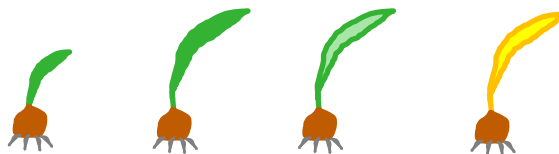
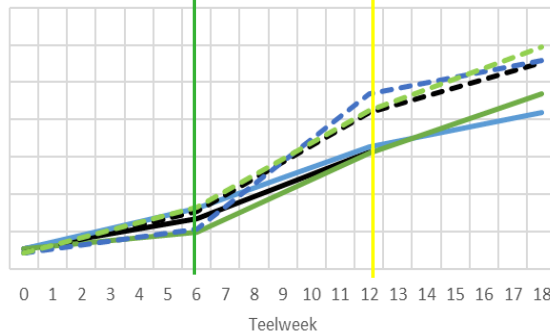

Tulp

Drooggewicht
blad

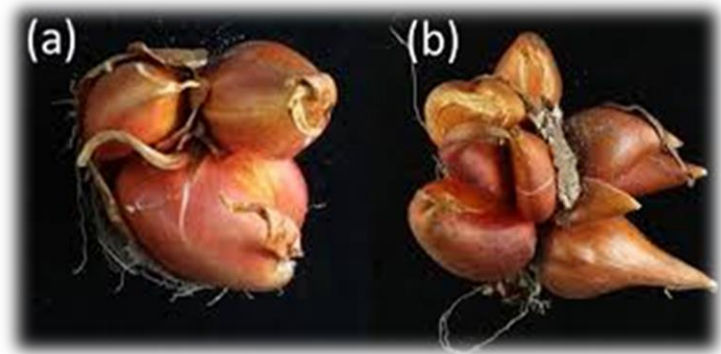
Drooggewicht
bol

Extreme verklistering

Parteren

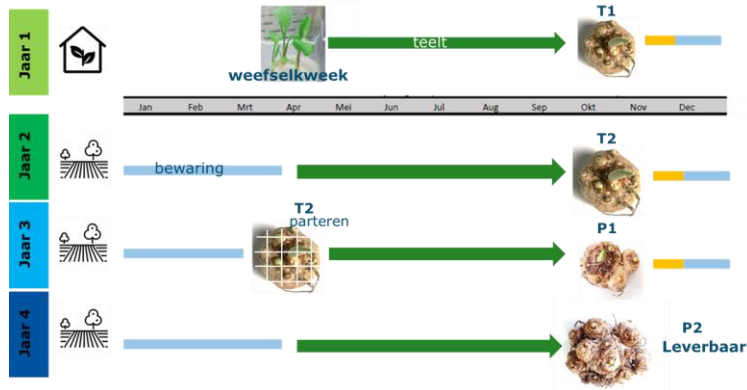
Rust

[8.940 Tulips Snow Images, Stock Photos, 3D objects, & Vectors | Shutterstock](#)

Zantedeschia

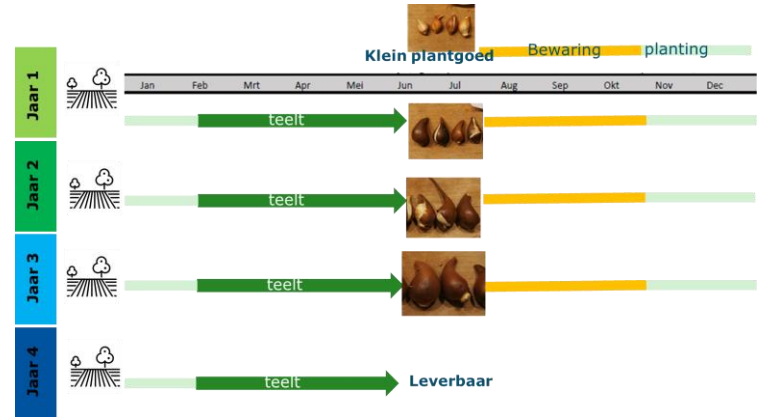
- Ga niet in diepe rustperiode

Koude periode niet verplicht

Tulp

- Diepe rustperiode nodig

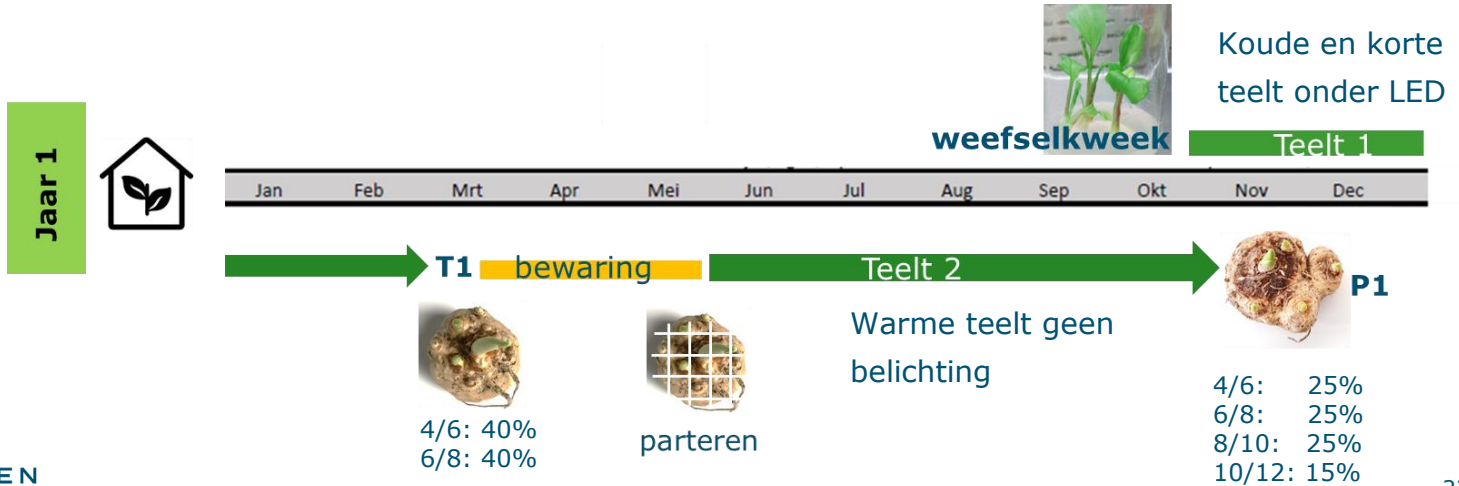
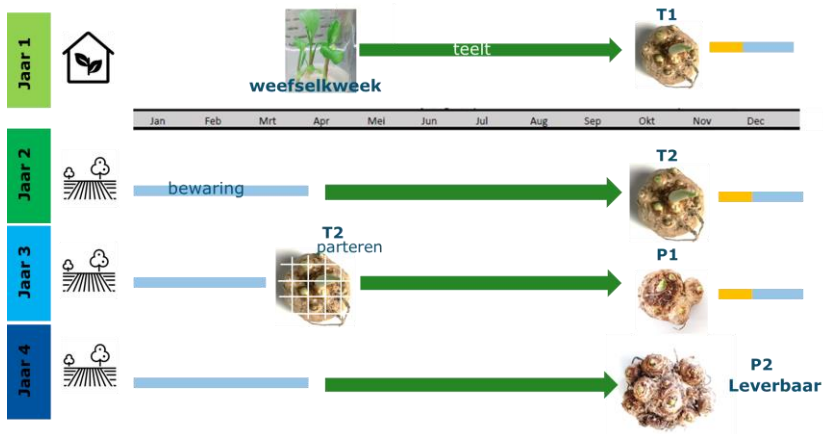

Op zoek naar de minimale warme en koude-behoefte voor BOLGROEI

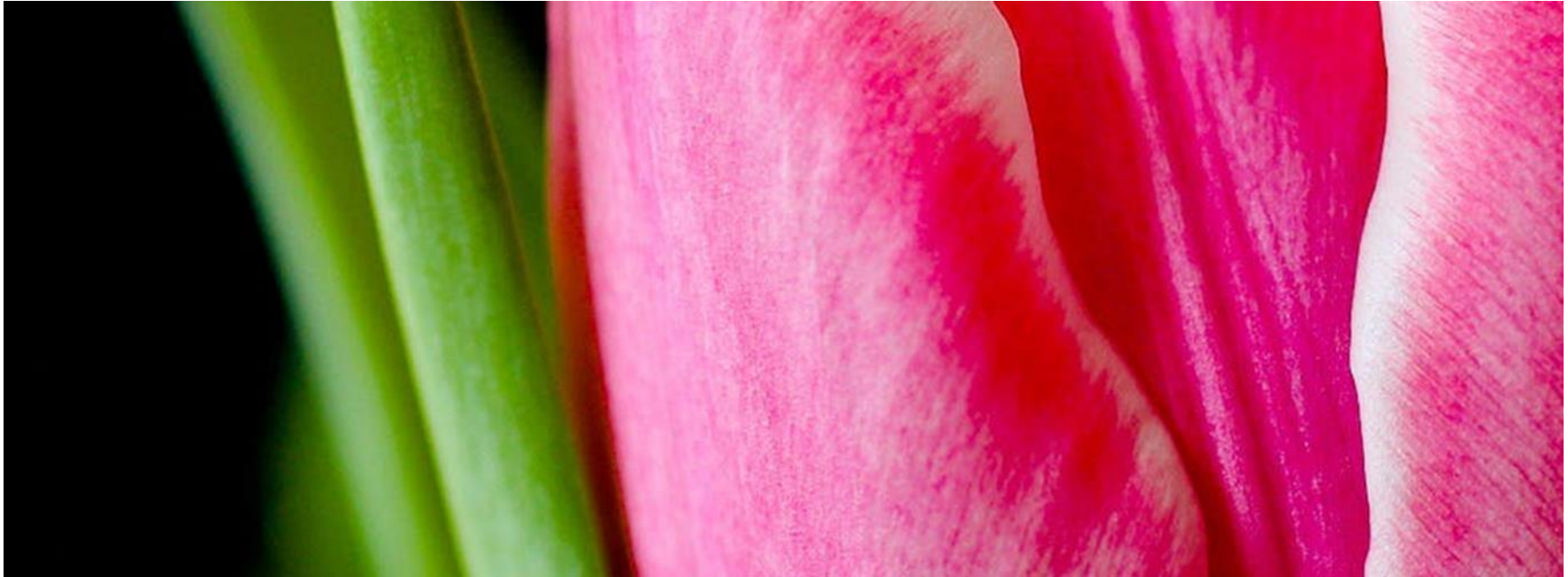
Systeemsprong Zantedeschia

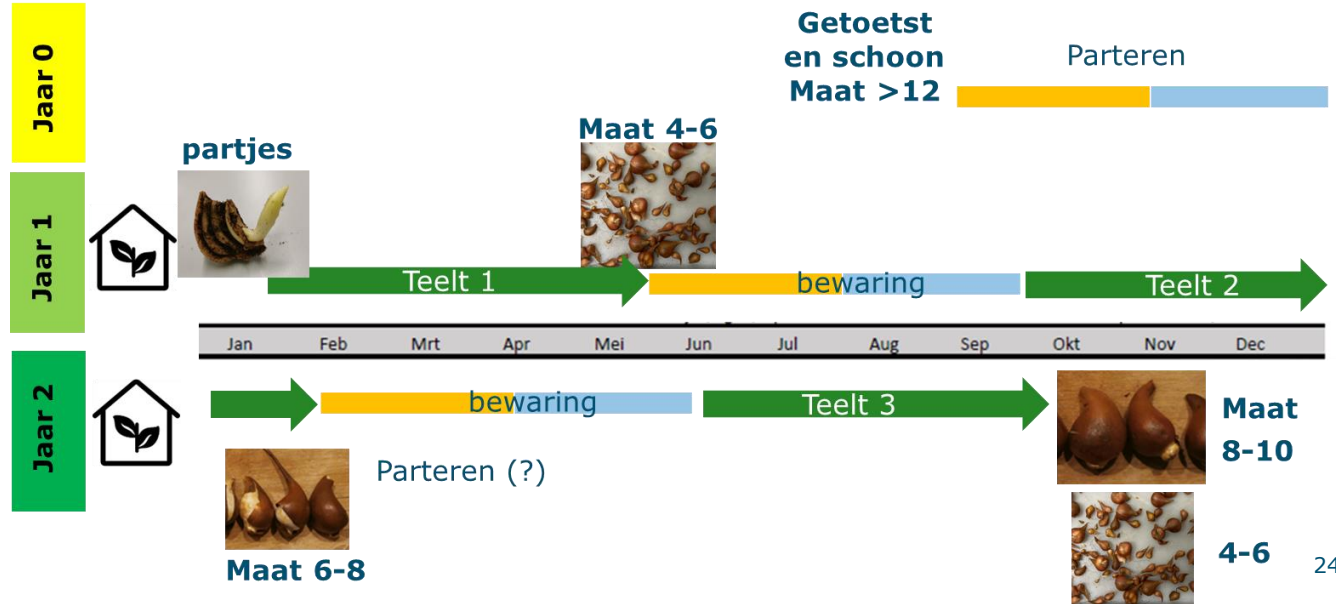
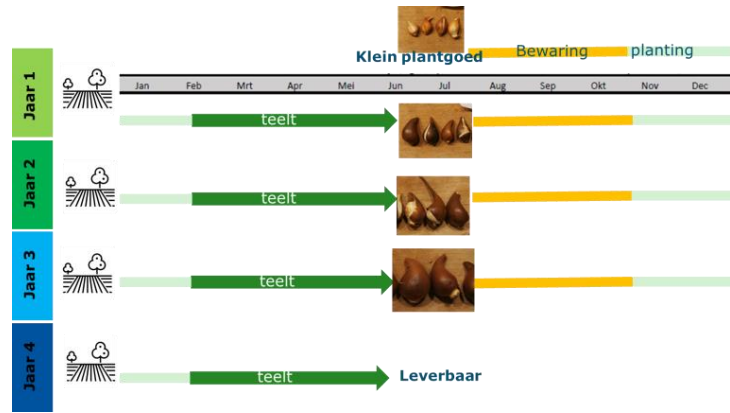
Huidige teeltsysteem

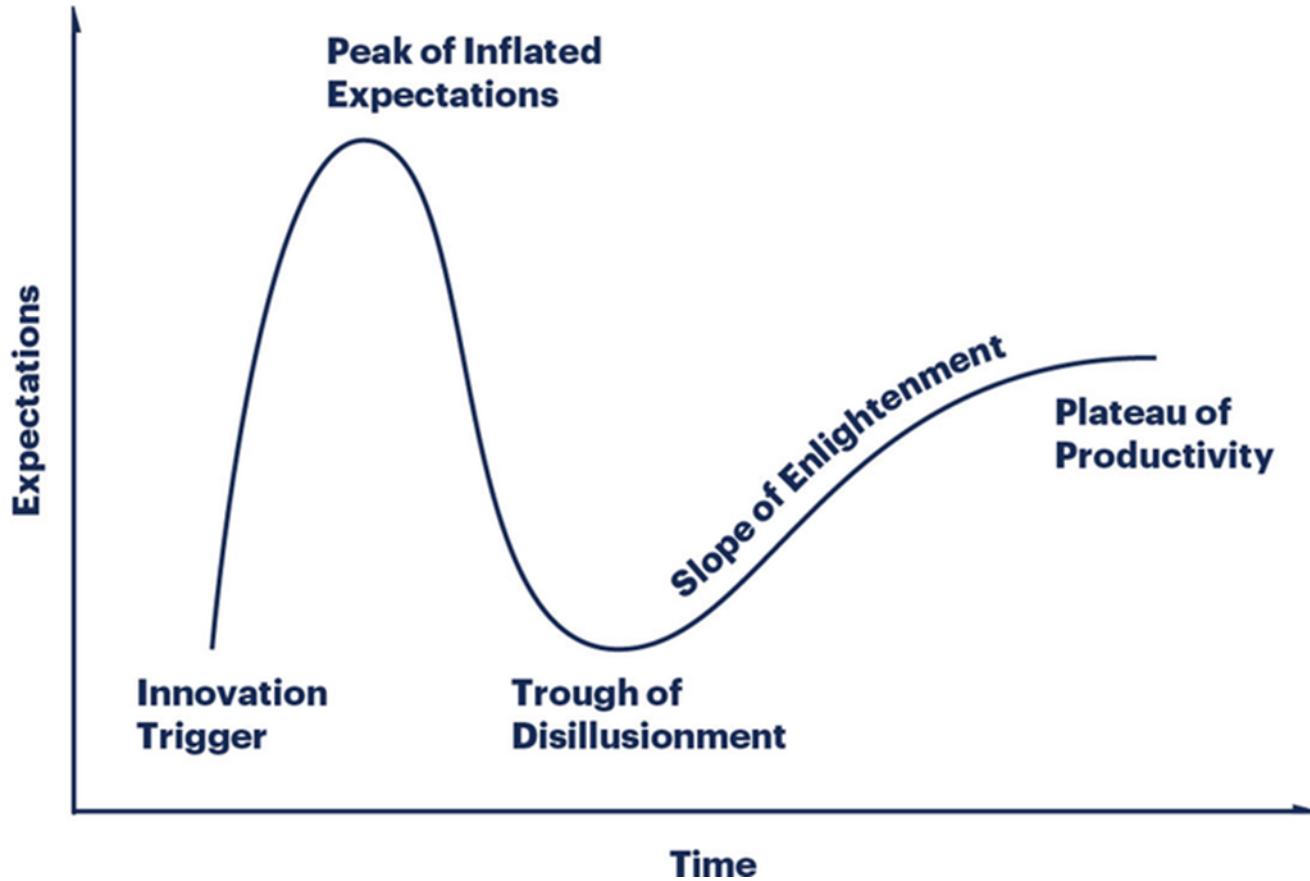
Systeemsprong Tulp

Huidige teeltsysteem

TEELT

Arca

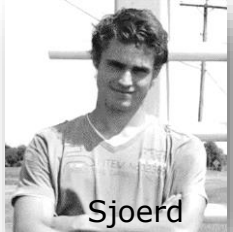
Paul

Martin

John

Sjoerd

Wouter

BELICHTING
FOTOSYNTHESES

Kees

BEMESTING

Wim

MICROSCOPIE

Estuardo

MOLECULAIRE
FYSIOLOGIE

Richard

Natalia

ECONOMISCHE
ANALYSE

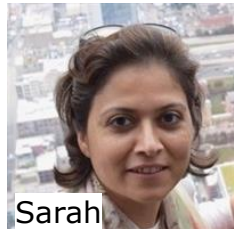
Marcel

PROJECT
MANAGEMENT

Barry

TECH
ASSIST

Sarah

Jael

Erik

Stand van zaken Feb 8 2024

Zantedeschia

- Volledige systeemsprong al getest
- Van weefselkweek tot P1-knollen (maat 4-6, 6-8 & 8-10) binnen 12 maanden mogelijk
- Model nog niet rendabel

Te testen: afbroei

Tulp

- Systeemsprong in ontwikkeling
- Doel: van klein plantgoed of partjes tot maat 8-10 binnen 2 jaar via 3 teelten
- Uitdagingen: rustperiode Vermeerdering
- Economische analyse bij zomer 2024

Te testen: afbroei

Narcis

- Focus op vermeerdering: verhoogd met 25% via toepassing van groeiregulatoren of verhoogd met 88% via 'dobbelparteren'; vervolgd door 10-12 weken bij constante vochtigheid en temperatuur